

Deixar actuar a Déu

Transcripció d'una intervenció oral del cardenal Ratzinger publicada en el suplement especial de l'Osservatore Romano realitzat amb ocasió de la canonització de Josepmaria Escrivà.

30/10/2002

Sempre m'ha cridat l'atenció el sentit que Josepmaria Escrivà donava al nom Opus Dei; una interpretació que podríem dir biogràfica i que permet entendre el fundador en la seva fisonomia espiritual. Escrivà sabia

que havia de fundar alguna cosa, i a la vegada estava convençut que aquesta cosa no era obra seva: ell no havia inventat res, senzillament el Senyor s'havia servit d'ell i, en conseqüència, allò no era la seva obra, sinó l'Obra de Déu. Ell era solament un instrument a través del qual Déu havia actuat.

En considerar aquesta actitud em vénen a la ment les paraules del Senyor recollides en l'evangelí de sant Joan 5,17: “El meu Pare obra sempre”. Són paraules pronunciades per Jesús en el curs d'una discussió amb alguns especialistes de la religió que no volien reconèixer que Déu pot treballar en el dia del dissabte. Un debat encara obert i actual, en certa manera, entre els homes – també cristians– del nostre temps. Alguns pensen que Déu, després de la creació, s'ha “retirat” i ja no mostra cap interès pels nostres assumptes de cada dia. Segons aquesta forma de

pensar, Déu no podria intervenir en el teixit de la nostra vida quotidiana; tanmateix, les paraules de Jesucrist ens indiquen més aviat el contrari. Un home obert a la presència de Déu s'adona que Déu obra sempre i que també actua avui; per això hem de deixar-lo entrar i facilitar-li que actuï en nosaltres. És així com neixen les coses que obren el futur i renoven la humanitat.

Tot això ens ajuda a comprendre perquè Josepmaria Escrivà no es considerava “fundador” de res, i perquè es veia solament com un home que vol complir una voluntat de Déu, secundar aquesta acció, l'obra –en efecte– de Déu. En aquest sentit, constitueix per a mi un missatge de gran importància el teocentrisme d'Escrivà de Balaguer: és coherent amb les paraules de Jesús aquesta confiança en el fet que Déu no s'ha retirat del món, perquè està actuant constantment; i que a

nosaltres ens correspon només posar-nos a la seva disposició, estar disponibles, sent capaços de respondre a la seva crida. És un missatge que ajuda també a superar allò que pot considerar-se com la gran temptació del nostre temps: la pretensió de pensar que després del big bang, Déu s'ha retirat de la història. L'acció de Déu no “s'ha aturat” en el moment del big bang, sinó que continua en el decurs del temps, tant en el món de la naturalesa com en el dels homes.

El fundador de l'Obra deia: “Jo no he inventat res; és un altre qui ho ha fet tot; jo he procurat estar disponible i servir-lo com a instrument”. La paraula i tota la realitat que en diem Opus Dei està profundament acoblada amb la vida interior del Fundador, que tot i procurant ser molt discret en aquest punt, dóna a entendre que restava en diàleg constant, en contacte real amb

Aquell que ens ha creat i obra per nosaltres i amb nosaltres. De Moisès es diu al llibre de l'Èxode (33,11) que Déu parlava amb ell “cara a cara, com un amic parla amb un amic”. Em sembla que, tot i que el vel de la discreció amaga alguns petits senyals, hi ha fonament suficient per poder aplicar molt bé a Josepmaria Escrivà allò de “parlar com un amic parla amb un amic”, que obre les portes del món perquè Déu pugui fer-se present, obrar i transformar totes les coses.

En aquesta perspectiva es comprèn millor què significa santedat i vocació universal a la santedat. Coneixent una mica la història dels sants, sabent que en els processos de canonització es busca la virtut “heroica” podem tenir, quasi inevitablement, un concepte equivocat de la santedat perquè tendim a pensar: “això no és per a mi”; “jo no em sento capaç de

practicar virtuts heroiques”; “és un ideal massa alt per a mi”. En aquests casos la santedat estaria reservada per a alguns “grans” de qui veiem les seves imatges en els altars i que són molt diferents a nosaltres, pecadors corrents. Aquesta seria una idea totalment equivocada de la santedat, una concepció errònia que ha estat corregida –i això em sembla un punt central– precisament per Josepmaria Escrivà.

Virtut heroica no vol dir que el sant sigui una mena de “gimnasta” de la santedat, que realitza uns exercicis inassequibles per a les persones normals. Vol dir, en canvi, que en la vida d’un home es revela la presència de Déu, i queda més patent tot allò que l’home no és capaç de fer per si mateix. Potser, en el fons, es tracta d’una qüestió terminològica, perquè l’adjectiu “heroic” ha estat freqüentment mal interpretat. Virtut heroica no significa exactament que

un fa coses grans per si mateix, sinó que en la seva vida apareixen realitats que no ha fet ell, perquè ell només ha estat disponible per deixar que Déu actués. Dit d'una altra manera, ser sant no és més que parlar amb Déu com un amic parla amb l'amic. Això és la santedat.

Ser sant no comporta ser superior als altres; ben al contrari, el sant pot ser molt dèbil, i comptar amb nombrosos errors en la seva vida. La santedat és el contacte profund amb Déu: és fer-se amic de Déu, deixar obrar a l'Altre, l'Únic que pot fer realment que aquest món sigui bo i feliç. Quan Josepmaria Escrivà diu que tots els homes estem cridats a ser sants, em sembla que en el fons s'està referint a la seva experiència personal, perquè mai no va fer per si mateix coses increïbles, sinó que es va limitar a deixar obrar a Déu. I per això ha nascut una gran renovació, una força de bé en el món, encara

que romanguin presents totes les debilitats humanes.

Veritablement tots som capaços, tots estem cridats a obrir-nos a aquesta amistat amb Déu, a no deixar-nos anar de les seves mans, a no cansar-nos de tornar i retornar al Senyor parlant amb Ell com es parla amb un amic sabent, amb certesa, que el Senyor és el veritable amic de tots, també de tots els que no són capaços de fer per si mateixos coses grans.

Per tot això he comprès millor la fisonomia de l'Opus Dei: el fort lligam que existeix entre una absoluta fidelitat a la gran tradició de l'Església, a la seva fe, amb una simplicitat que desarma, i l'obertura incondicionada a tots els desafiaments d'aquest món, sigui en l'àmbit acadèmic, en el del treball ordinari, en l'economia, etc. Qui té aquesta vinculació amb Déu, qui manté un col·loqui ininterromput

amb Ell, pot gosar respondre a nous
desafiaments, i no té por; perquè qui
està en les mans de Déu, cau sempre
en les mans de Déu. És així com
desapareix la por i neix la valentia de
respondre als reptes del món d'avui.

Cardenal Joseph Ratzinger //
L'Osservatore Romano 06
d'octubre de 2002

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/deixar-
actuar-a-deu/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/deixar-actuar-a-deu/) (09/08/2025)